

Új rovatunkban az Erdészeti Lapok egykori nemes hagyományát követve kívánunk teret adni az érdemi szakmai kérdések feletti kölcsönös disputának, kulturált, egymás véleményét tisztelő, érvekkel, tényekkel vitázó írásokat adva közre, melyektől – kinek-kinek habitusa szerint – de akár a hevesebb hangnem sem áll távol. A Lapok szerkesztősége örömmel várja a rovatba szánt írásokat, reagálásokat, már az alábbi cikkanyag kapcsán is. Véleményezzünk, érveljünk, disputázzunk!

Mit nem tudunk, mit nem tehetünk?

Nagy várakozásra jogosított fel az Országos Erdő Tanács, amelynek ötödik üléséről 2011. decemberi számában tudósított az Erdészeti Lapok. Az ülésen szó volt a Nemzeti Erdőprogram végrehajtásáról, valamint a Nemzeti Vidékstratégiáról. Ezen kívül vitaindítót hallhattak az erdő- és a vadgazdálkodás összehangolásáról. Ez utóbbi arra bátorít, hogy néhány kérdést magam is feltegyek, illetve egyfajta vitaindítóként javaslatot is, előterjesszek.

Megtudtuk ugyanis, hogy mit nem tudunk, és mit nem tehetünk. Íme: „...az állománybecslési adatok gyűjtésére nincs megfelelő módszer, nem határozható meg egyértelműen egy terület vadeltartó vagy vadtűrő képessége...” Megtudtuk azt is, hogy e miatt a nagyvadállomány csökkentését „... nem kampányszerűen és főleg nem fiktív adatokra építve kell végezni.” Azt sugallja tehát a „vitaindító” előadás, hogy mivel az adataink – ha egyáltalán vannak is – fiktívek, semmit nem tehetünk.

Az erdő eltartóképességével kapcsolatban szabadjon emlékeztetnem, hogy az 1971-ben életbe lépett erdőrendezési útmutató bevezetése óta felmérjük, megállapítjuk minden erdőrészlet, minden földrészlet vadeltartó képességét, és az eredményt az erdészeti üzemter-

vekben közléteszszük.

Emlékezetem szerint ezt a kötelező eljárást azóta senki vissza nem vonta, alkalmasságát senki nem cáfolta. Az útmutató szerkesztésében közreműködő Bencke Lajos vadgazdasági professzor urunkat sajnos, már nem tudjuk megkérdezni az eljárás időtállóságáról. Egyébként az első felmérés szerint ezer hektáronként átlag tizenhét szarvasegységet tud eltartani az erdő. Igaz, ez azóta is számos kutatás tárgya volt, súlyos milliókat költöttünk reá. Mit csináltak a kutatóink, tudósaink, ha az „eredmény” ennyi? Ugyancsak sokat költöttünk a vadszámlálásra, de annak eredményeit még a számlálást végző szervezet sem vehette komolyan. (Repülőről számolás hóborítás nélküli időben.)

Hogyan segíthet egy ilyen kapitális információhiányban szenvedő hatóságnak egy magamfajta laikus? Csakis úgy, hogy szerény tapasztalatait díjmentesen a rendelkezésére bocsátja. Ezek szerint túlzott a nagyvadlétszám ott, ahol a fiatal erdőt csak drótkerítés védelmében lehet felnevelni. Ahol a természetes erdő felújítása, az őshonos fafajok telepítése lehetetlen. Ha a vaddisznónak „sikerült” a császármadarat kipusztítani, a volt köztársasági elnökünk pompás díszkertjét feldúlja, ott feltehetőleg túl sok van belőlük.

Az erdei drótkerítések ügyében még kell egy kis kitérőt tennünk. Azok építése a legnagyobb merénylet a természet világa ellen. Ha egy vadállat – valamitől megriadva – nekiszalad, jobbik esetben nyakát szegi, rosszabbikban fejdíszénél fogva beleakad, belegabalyodik, és csak hosszas vergődés, kínlódás után leheli ki a páráját. A kerítés építése kimeríti az állatkínzás „előkészületi cselekményének” a fogalmát. Az is jellemző, hogy

ezek építését – nekünk semmi sem drága alapon – jellemzően az állami cégek engedhetik meg maguknak.

Abban tehát mutatkozik némi egyetértés a kárvallott erdőgazdálkodók, erdőtulajdonosok, és a vadászatra jogosultak között, hogy már mindegyik kárára van a túlzott vadlétszám. Belátják már mindenféle „magasabb” matematikai módszerek alkalmazása nélkül is. Tehát kezdődhetne az apasztás, akár „fiktív” adatok birtokában is? Ó, nem! Nem kezdődhet „kampányszerűen” – ha egyáltalán értelmezhető ez a fogalom az esetünkben. Márpedig szerintem igenis kezdeni kell, akár „kampányszerűtlenül”, akár „fiktív” adatok birtokában is. Majd, a sikeres apasztás után állandóan munkálkodnunk kell a létszám normális szinten tartásán. Igaz, ehhez enyhíteni kell néhány olyan bürokratikus rendelkezést, amik most megnehezítik az eredményes vadászatot.

Ámde addig eredmény aligha várható, amíg a vadászat haszonélvezői a passziójuk terheit a földek gazdáira tudják háritani, amíg kibújhatnak a kármegelőzési kötelezettségük alól, mégpedig főbírói segédlettel. (Legfelsőbb Bíróság határozata, BH 2002.484.) Az illetékes hatóságoknak pedig be kell tartaniuk a három vonatkozó törvényt (vadászati, erdészeti és természetvédelmi), amit eddig sajnálatos módon elmulasztottak. Repesve várjuk, hogy ők is teljesítsék törvényt szabta kötelezettségüket.

Reményfy László

